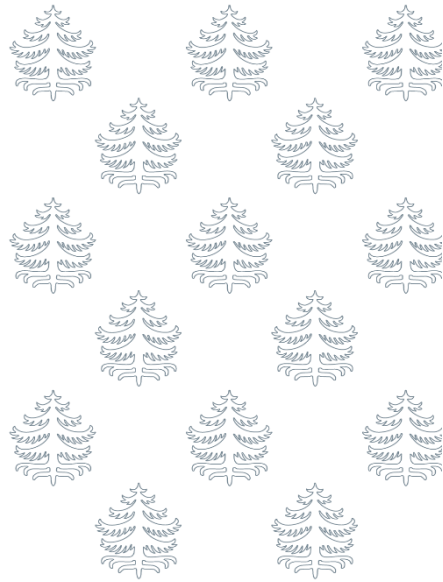

KUHMO

KUHMON KAUPUNKI

KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUALUE

Koulutuksen arviointisuunnitelma 2026-2030

SISÄLLYSLUETTELO

1. Taustaa
2. Laatutyön organisointi
3. Arvioinnin aikataulu
4. Arvioinnin tasot ja kohteet
5. Arviointikohteet 2026–2030
6. Lähteet ja liitteet

1. Taustaa

Perusopetuslaki (§21), lukiolaki (§56) ja laki taiteen perusopetuksesta (§7) velvoittavat opetuksen järjestäjiä arvioimaan antamaansa koulutusta. Laatutyön tueksi opetus- ja kulttuuriministeriö on tuottanut perusopetuksen laatukriteerit vuonna 2010. Lisäksi OKM on julkaissut Lukiokoulutuksen laatustrategian. Nämä yhdessä luovat pohjan Kuhmon kaupungin järjestämän yleissivistävän koulutuksen arvioinnille. Musiikkiopiston toimintaa arvioidaan yhteisten arviointikohteiden lisäksi myös Taiteen perusopetusliiton Neliapila-menetelmän mukaisesti.

Perusopetuksen laatukriteerit on vuonna 2012 laajennettu koskemaan myös perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä koulun kerhotoimintaa (OKM julkaisuja 2012:29).

Kuhmon kaupunki järjestää varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen lisäksi myös taiteen perusopetusta. On siis loogista, että tarkastellaan samassa dokumentissa laadun kehittämisen kokonaisuutta, joka lähtee esiopetuksesta ja etenee perusopetuksen kautta aina lukiokoulutukseen ja taiteen perusopetukseen saakka.

Kaupungin toiminnan kehittäminen perustuu laadittuun strategiaan sekä yhteisiin arvoihin, visioon ja toiminta-ajatukseen. Näihin perustuen kehitetään myös koulujen oppilaitosten laatua. Kasvun ja oppimisen palvelualueella arviointitoiminta liitetään vuosisuunnitelmien osaksi. Niissä kerrotaan kunta- ja oppilaitoskohtaiset arviointikohteet- ja tavoitteet sekä arviointimenetelmät ja -aikataulut sekä arvioinnin toteutuksen vastuutahot. Saatua tietoa hyödynnetään kuntatasolla toiminnan ja talouden suunnittelua koskevassa päätöksenteossa.

Laatutyön tulee konkretisoitua lapsen ja nuoren arjen toiminnoissa oppilaitoksissa. Henkilöstö, oppilaat sekä opiskelijat, huoltajat, sidosryhmät ja yhteistyökumppanit osallistuvat laadukkaan opetuksen suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen. Laadun arvioinnin tavoitteena on kehittää lasten ja nuorten kasvua ja auttaa heitä saavuttamaan optimaaliset tavoitteensa.

2. Laatutyön organisointi

Kasvun ja oppimisen palvelualueen koulutuksen arviointisuunnitelma sisältää laadun kehittämisen seuraavilla alueilla:

- esiopetus
- perusopetus (sis. aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä koulun kerhotoiminnan)
- lukiokoulutus

- taiteen perusopetus

Laatutyön kokonaisuudesta vastaa sivistystoimenjohtaja. Lisäksi arviointityöhön osallistuvat kasvun ja oppimisen palvelualueen johtoryhmän jäsenet sekä yksiköiden esihenkilöt ja omat johtoryhmät tai muut nimetyt tiimit. Näiden toimijoiden tehtävänä on toteuttaa arviointisuunnitelman mukaisia toimia ja tuottaa hyvinvointi- ja sivistysvaliokunnalle säännöllisesti tietoa päätöksenteon tueksi. Koulutuksen arviointi tukee opetussuunnitelman kehittämistä.

Arvioinnin kautta tuotetaan myös tietoa, joka liittyy muiden hallintokuntien toimintaan ja moniammatilliseen yhteistyöhön. Laatutyötä tekevien tulee huolehtia riittävästä tiedonkulusta sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien kanssa ja sopia, miten vastataan arviointitulosten pohjalta esille tulleisiin kehittämistarpeisiin.

3. Arvioinnin aikataulu

Arvioinnin kautta saatava tieto nykytilanteesta ja kehittämistarpeista tulee liittää osaksi kunnan strategiaa ja päätöksentekoa. Arviointitulokset ja kehittämis ehdotukset tulee saada ajoissa valiokuntakäsittelyyn, jotta arviointitulosten perusteella esitettävät toimet ennätetään huomioida seuraavan vuoden talousarviota laadittaessa.

Arvioinnin aikataulu huomioi sekä kalenterivuoden kierron, jota kaupungin päätöksenteko noudattaa, että lukuvuosittaisen kierron, jonka mukaan kasvun ja oppimisen palvelualueen toimintoja toteutetaan.

Arvioinnin suunnitelma valmistellaan lukuvuoden alussa syksyllä sivistystoimenjohtajan ja yksiköiden esimiesten johdolla. Arviointitiedon kerääminen tapahtuu lukuvuoden aikana siten, että tiedot arviointiraporttia varten ovat valmiit touko-kesäkuussa. Yksiköt tarkastelevat omia arviointituloksiaan ja kehittämistarpeitaan ja sivistystoimenjohtaja vastaa palvelualueen yhteisen arviointiraportin laatimisesta. Arviointitulokset käsitellään yksiköiden johtoryhmissä syyslukukauden alkupuolella ja hyvinvointi- ja sivistysvaliokunnassa syksyllä ennen talousarvion käsittelyä.

Kun arviointi on osana oppilaitosten vuosisuunnitelmia, tulokset ovat käytettävissä kevätlukukauden lopussa ja niitä voidaan hyödyntää seuraavan vuoden talousarviota laadittaessa.

Kuhmon kaupungin järjestämän koulutuksen arvioinnin vuosikello on kuvattu liitteessä 1.

4. Arvioinnin tasot ja kohteet

Perusopetuksen laatukriteereiden viitekehys on kaksitasoinen: Arvioidaan kasvatuksen ja opetuksen järjestämisen rakenteita, joiden puitteissa toimintaa toteutetaan sekä itse opetustoimintaa ja lapsen sekä nuoren kohtaaman toiminnan laatua.

Rakenteiden laadun osa-alueet ovat johtaminen, henkilöstö, taloudelliset resurssit ja arviointi. Oppilaan kohtaaman toiminnan laatu muodostuu useasta osa-alueesta, jotka kuvaavat oppimisympäristön ja toimintakulttuurin sekä opetuksen ja oppimisen laatua. Näitä osa-alueita ovat opetussuunnitelman toteuttaminen, opetus ja opetusjärjestelyt, oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki, osallisuus ja vaikuttaminen, kodin ja koulun yhteistyö, fyysinen oppimisympäristö, oppimisympäristön turvallisuus, koulun aamu- ja iltapäivätoiminta sekä koulun kerhotoiminta.

Perusopetuksen, esiopetuksen, lukiokoulutuksen ja musiikkiopistotoiminnan rakenteiden laatua voidaan arvioida samoilla mittareilla, mutta toiminnan laadun arviointi ei ole kaikissa yksiköissä identtistä, koska osa yllä luetelluista osa-alueista koskee vain perusopetusta.

Lukiokoulutuksen laatustrategia <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-809-0> rakentuu neljälle laatutekijälle, joita ovat laadukas oppiminen, hyvinvointi ja osallisuus, kehittyvä toimintakulttuuri ja lukiokoulutuksen saavutettavuus. Lainsäädäntö tai lukiokoulutuksen laatustrategia ei kuitenkaan tarkemmin määritä laadunhallinnan menetelmiä tai suuntaviivoja.

Tavoitteena on hankkia ja analysoida tietoa oppilaitosten toiminnan kehittämiseen, oppilaiden ja opiskelijoiden oppimisen edellytysten parantamiseen, henkilöstön työn kehittämiseen, talouden suunnitteluun sekä arviointijärjestelmän kehittämiseen.

Keväällä tehtävään lukuvuoden arviointiin kirjataan kaikissa yksiköissä soveltuvin osin ainakin seuraavat asiat:

- listaus lukuvuoden aikana tehdyistä arvioinneista
- vuosisuunnitelman toteutuminen
- selvitys yhteistyöstä muiden oppilaitosten ja/tai päiväkotien kanssa
- alustava päätös seuraavan lukuvuoden kehittämiskohteista
- selvitys tukipalvelujen toimivuudesta
- selvitys kotien kanssa tehtävästä yhteistyöstä
- lukuvuoden yhteisen erityisteeman toteutuminen koulun tasolla
- koulun oman laatutyön kohteet
- opetuksen tunnusluvut soveltuvin osin
- muut tärkeät lukuvuoteen liittyvät asiat

- kulttuurikasvatussuunnitelman toteutumisen arviointi
- opetuksen digitalisaatiosuunnitelman toteutumisen arviointi

Seuraavat kuntakohtaisissa opetussuunnitelmassa mainitut arvioinnit toteutetaan vuosittain:

Esiopetus, yhtenäiskoulun luokat 0 – 6 ja 7 – 9 (arviointit erikseen em. yksiköistä, ellei toisin mainita; lihavoidut kohdat koskevat sekä esiopetusta että ala- ja yläkoulua)

- **yleisopetuksen/esiopetuksen opetusryhmien keskokoot**
- vuosiviikkotunnit/oppilas
- tukiopetus/oppilas
- kerhot ja niihin osallistuvien oppilaiden määrä
- poissaolot/oppilas
- koulun kevättodistusten kaikkien aineiden keskiarvojen seuranta 6. ja 9. luokilla
- päättötodistus/ikäluokka
- **tehostetun ja erityisen tuen oppilasmäärä (lv 25-26 loppuun saakka) - ryhmäkohtaisen tuen tuntimäärä ja oppilaskohtaisen tuen oppilasmäärä**
- lapsikohtainen ja ryhmäkohtainen tuki esiopetuksessa
- erityisopetuksen tuntiresurssi/koko tuntiresurssi
- erityisopetuksen tuntiresurssi/oppilas
- **S2 -oppilaiden määrä**
- valmistavassa opetuksessa ja valmistavassa lisäopetuksessa olevien oppilaiden määrä
- **esiopetukseen osallistuvien määrä**
- **toimintakulut / oppilas**
- **henkilöstökulut / oppilas**
- **oppilaiden kuljetuskustannukset** (kokonaisuus/perusopetus)
- aineet, tarvikkeet ja tavarat (kokonaisuus/perusopetus)
- **yhteenvetotietoja** (kokonaisuus/perusopetus sekä esiopetus)
 - toimintatuotot, toimintakulut ja toimintakate

Lukiokoulutus

- lukion opiskelijamäärä
- Kuhmon yhteislukioon hakeneet Kuhmossa peruskoulun päättäneet, lukion aloittaneet ja valmistuneet
- musiikkilinjan opiskelijamäärä
- ylioppilaiden jatko-opinnot kouluasteittain
- valtionosuus/opiskelija

- lukio-opetuksen kokonaiskustannukset/opiskelija
- opetusryhmien keskikoko
- palkanmaksun perusteena olevat opintojaksot
- toteutuneet opintojaksot
- opetuksen palkkakustannukset
- lukion kokonaiskustannukset
- lukion kokonaiskustannukset/asukas
- lukion kokonaiskustannukset/opiskelija
- opetuksen, sisäisen hallinnon, ruokailun ja kiinteistön ylläpidon toimintakulut, toimintamenot sekä vuosikate

Taiteen perusopetus

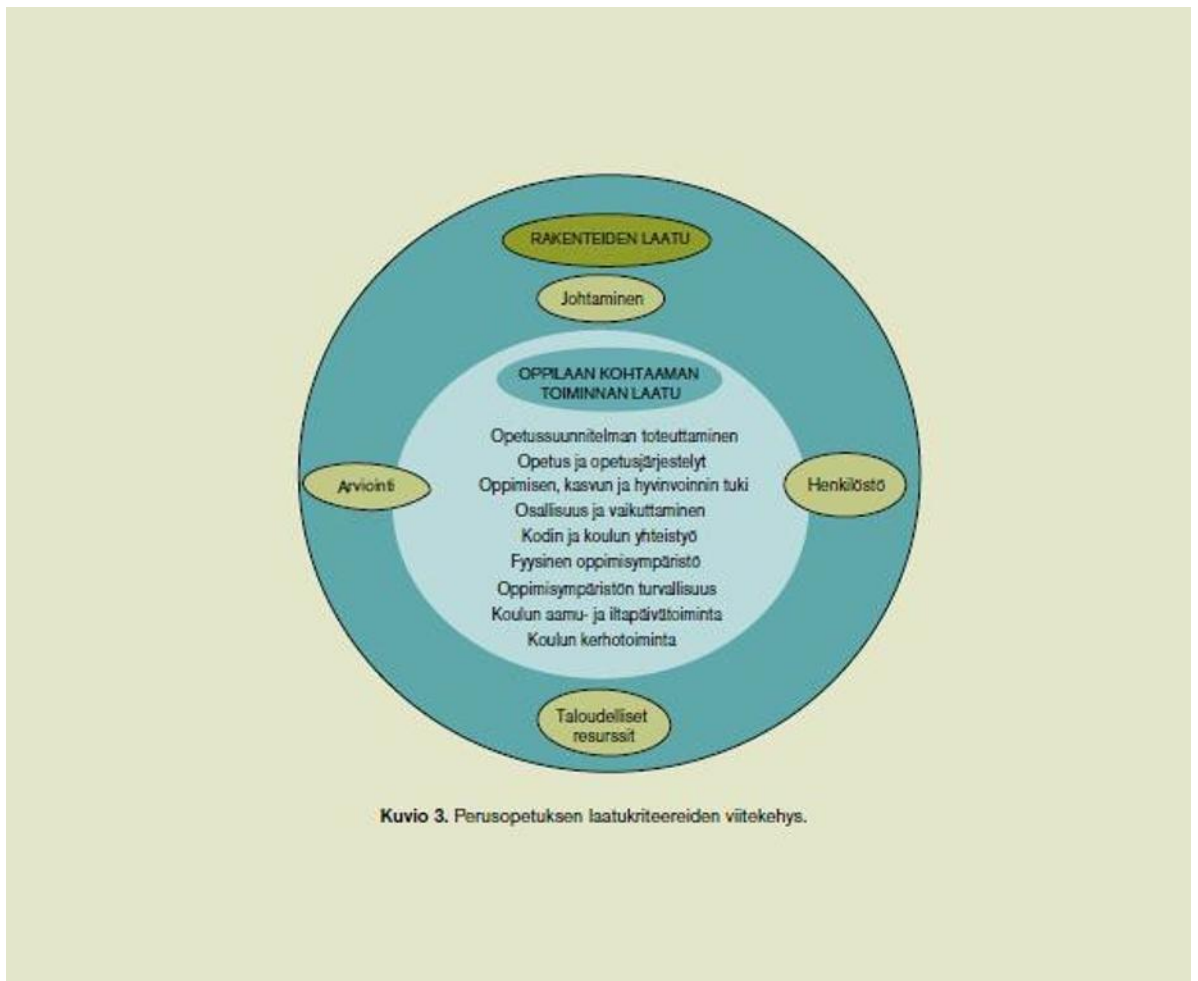
- opiskelijamääräopiskelijamäärä kokonaisuudessaan
 - Kuhmon toimipisteen opiskelijamäärä
 - Sotkamon toimipisteen opiskelijamäärä
 - opiskelijamäärän kehityksen seuranta
 - opiskelijamäärät musiikissa ja tanssissa
- musiikkiopiston toiminnan rahoitus
 - valtionosuus
 - Sotkamon kunnan ja Kuhmon kaupungin omavastuuosuus musiikkiopiston toiminnasta
 - lukukausimaksut
 - musiikkiopiston tuntimäärä
 - tuntimäärän kehityksen seuranta kokonaisuutena sekä kunnittain (Kuhmo ja Sotkamo)

Musiikkiopiston vuosittain toistuvat arviointikohteet: talouden tunnusluvut sekä oppilas- ja tuntimäärän vaihtelut. Vuosittain vaihtuvat arviointikohteet: 1. oppimisympäristö, oppilaat ja opettajat, yhteistyösuhteet, johtaminen ja taiteen perusopetuksen saavutettavuus.

Musiikkiopistotoiminnan arviointimallin laatimisessa on hyödynnetty Neliapila-opasta, joka on opas taiteen perusopetuksen laatutyöhön. Oppaan on julkaissut Opetushallitus.

Laadunhallintamalli

(Perusopetuksen laatukriteerit, Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisu 2012:29)
Mallia käytetään soveltuvien osien myös lukiokoulutuksessa ja musiikkiopistotoiminnassa.

Rakenteiden laatua koskevasta arvioinnista vastaa sivistystoimenjohtaja ja toiminnan laatua koskevasta arvioinnista vastaavat yksiköiden esimiehet yhdessä johtoryhmien/laatutiimien kanssa.

5. Arviointikohteet 2026–2030

Arviointikohteet määritellään kolmen vuoden sykleihin siten, että samat teemat toistuvat säännöllisin väliajoin. Näin saadaan koottua tietoa toiminnan nykytilanteesta ja kehittämistarpeista sekä myös sovittujen kehittämistoimien vaikutuksesta toiminnan laatuun.

Talouden tunnuslukuja tarkastellaan vuosittain.

Taulukossa näkyvien arviointikohteiden lisäksi esiopetuksella ja oppilaitoksilla on mahdollisuus valita omia lukuvuosittain vaihtuvia arviointikohteita ja toteuttaa itsenäisesti näiden kohteiden arviointi.

Taulukko 1. Perusopetuksen arviointikohteet

Arviointikohteet	2026-27	2027-2028	2028-2029	2029-2030
1. JOHTAMINEN kysely kahden tai kolmen vuoden välein henkilöstölle (kaupungin linjan mukaisesti), jollei johtamisesta kysytä työhyvinvointikyselyssä	kehityskeskustelut	kehityskeskustelut työhyvinvointikysely	kehityskeskustelut	kehityskeskustelut työhyvinvointikysely
2. HENKILÖSTÖ työhyvinvointikysely kahden tai kolmen vuoden välein (kaupungin linjan mukaisesti), kehityskeskustelut ja poissaolojen seuranta vuosittain	kehityskeskustelut	kehityskeskustelu työhyvinvointikysely	kehityskeskustelut	kehityskeskustelut työhyvinvointikysely
3. TALOUDELLISET RESURSSIT vuosittainen seuranta	x	zx	x	X
4. ARVIOINTI vuosittainen seuranta koulun ja opetustoimen tasolla (vuosisuunnitelmaan merkittyjen tavoitteiden saavuttaminen)	kevät 2027	kevät 2028	kevät 2029	kevät 2030
5a. OPETUSSUUNNITELMA tarvittaessa koulukohtaisesti vuosittain, kyselyihin lisätään ops-uudistukseen liittyviä kysymyksiä	kevät 2027		kevät 2029	
5b. AINEKOHTAINEN ARVIOINTI - valtakunnalliset kokeet	äidinkieli	englanti/ruotsi	matematiikka	äidinkieli
6. OPETUSJÄRJESTELYT kysely 2 v. välein 1-9 lk:n oppilaille, huoltajille ja opettajille	Vuosiluokat 1-9		Vuosiluokat 1-9	
7. OPPIMISEN, KASVUN JA HYVINVOINNIN TUKI kouluterveyskyselyt joka toinen vuosi 4. lk, 5.lk, 8.lk ja 9.lk	Kouluterveyskysely	TEA-viisari, syksy 2027	Kouluterveyskysely, THL:n oppilaitosturvallisuuden tarkastus	TEA-viisari, syksy 2029
8. OSALLISUUS JA VAIKUTTAMINEN sisältyy muihin kyselyihin				
9. KODIN JA KOULUN YHTEISTYÖ KOULUTYYTYVÄISYYS kysely 2 v. välein 1-9 lk:n oppilaille, huoltajille ja opettajille	Vuosiluokat 1-9		Vuosiluokat 1-9	
10. OPPIMISYMPÄRISTÖ JA SEN TURVALLISUUS kysely 3 v. välein 1-9 lk:n oppilaille ja huoltajille, henkilöstöllä joka toinen vuosi riskien ja vaarojen arviointi, työterveyshuollon tarkastukset	Henkilöstö: riskien ja vaarojen arviointi Työpaikkaselvitys, puusiipi v. 2026		Henkilöstö: riskien ja vaarojen arviointi Työpaikkaselvitys v. 2028	
11. KÄYTTÄYTYMIS- JA VUOROVAIKUTUSTAIKIDOT kysely 2 v. välein 1-9 lk:n oppilaille, huoltajille ja opettajille	Vuosiluokat 1-9		Vuosiluokat 1-9	

Taulukko 2. Lukiokoulutuksen arviointikohteet

Arviointikohteet	2026–2027	2027 - 2028	2028 - 2029	2029 -2030
1. JOHTAMINEN kysely kahden tai kolmen vuoden välein henkilöstölle (kaupungin linjan mukaisesti), jollei johtamisesta kysytä työhyvinvointikyselyssä, arvioinnit kehityskeskusteluissa	kehityskeskustelu	Työhyvinvointikysely / kehityskeskustelu	kehityskeskustelu	Työhyvinvointikysely / kehityskeskustelu
2. HENKILÖSTÖ työhyvinvointikysely kahden tai kolmen vuoden välein henkilöstölle (kaupungin linjan mukaisesti), kehityskeskustelu ja poissaolojen seuranta vuosittain	kehityskeskustelu	Työhyvinvointikysely / kehityskeskustelu	kehityskeskustelu	Työhyvinvointikysely / kehityskeskustelu
3. TALOUDELLISET RESURSSIT vuosittainen seuranta talousarvioprosessiin liittyen	2026	2027	2028	2029
4. ARVIOINTI vuosittainen seuranta (vuosisuunnitelmaan merkittyjen tavoitteiden saavuttaminen)	kl 2027	kl 2028	kl 2029	kl 2029
5a. OPETUSSUUNNITELMA tarvittaessa vuosittain, kyselyihin lisätään lops-uudistukseen liittyviä kysymyksiä	kl 2027		kl 2028	
5b. AINEKOHTAINEN ARVIOINTI ylioppilaskokeet vuosittain, opintojaksopalautekyselyt 2 – 3 kertaa lukuvuoden aikana	kl 2027	kl 2028	kl 2029	kl 2030
6. OPETUS JA OPETUSJÄRJESTELYT, OSALLISUUS JA VAIKUTTAMINEN kyselyt vuosittain (aloitus-, keskivaihe- ja päättökysely)	2026	2027	2028	2029
7. OPPIMISEN, KASVUN JA HYVINVOINNIN TUKI kouluterveyskyselyt ja TEA-viisarikysely joka toinen vuosi	kl 2026 TEA-viisari kl 2027 kouluterveyskysely		kl 2028 TEA-viisari kl 2029 kouluterveyskysely	
8. KODIN JA KOULUN YHTEISTYÖ KOULUTYYTYVÄISYYS kysely kolmen vuoden välein huoltajille	kl 2027			kl 2030
10. OPPIMISYMPÄRISTÖ JA SEN TURVALLISUUS auditiivinen palotarkastus vuosittain sekä työterv.huollon työpaikkaselvitys, riskien ja vaarojen arviointi joka toinen vuosi, THL:n oppilaitos-turvallisuuden tarkastus	2026	2027 riskien arviointi	2028 THL:n oppilaitostarkastus	2029 riskien arviointi työpaikkaselvitys

Taulukko 3. Musiikkiopiston arviointikohteet

Arviointikyselyjen aihealueet	2026– 2027	2027– 2028	2028– 2029	2029– 2030
1. OPPIMISYMPÄRISTÖT		2028		
2. SAAVUTETTAVUUS	2027	2028	2029	2030
3. OPPILAAT JA OPETTAJAT: oppilas- ja tuntimäärien vaihtelut vuosittain	2027	2028	2029	2030
4. TALOUDELLISET RESURSSIT	2027	2028	2029	2030
5. MERKITYKSELLINEN TAIDESUHDE			2029	
6. TAVOITTEELLINEN OPPIMINEN JA OSAAMINEN				2030
7. KEHITTYVÄ TOIMINTAKULTTUURI	2027			
8. HYVÄ HALLINTO		2028		

Taulukko 4. Esiopetus

Arviointikohteet	2026-27	2027-28	2028-29	2029–30
1. JOHTAMINEN kysely kahden tai kolmen vuoden välein henkilöstölle (kaupungin linjan mukaisesti), jollei johtamisesta kysytä työhyvinvointikyselyssä, arvioinnit kehityskeskusteluissa	kehityskesku stelut	työhyvinvointik ysely/kehityske skustelu	kehityskeskust elut	työhyvinvoint ikysely/kehityskeskust elu
2. HENKILÖSTÖ työhyvinvointikysely kahden tai kolmen vuoden välein (kaupungin linjan mukaisesti),	Kehityskesku stelu	työhyvinvointik ysely/kehityske skustelu	Kehityskeskust elu	työhyvinvointiikysely/ kehityskeskustelu

kehityskeskustelut, työkykyjohtaminen ja poissaolojen seuranta vuosittain				
3. TALOUDELLISET RESURSSIT vuosittainen seuranta	x	x	x	X
4. ARVIOINTI vuosittainen arviointi (vuosisuunnitelmaan merkittyjen tavoitteiden saavuttaminen)	kl 2027	kl 2028	kl 2029	kl 2030
5. LUKUVUOSISUUNNITELMA Lukuvuosisuunnitelmaan asetettujen tavoitteiden arviointi vuosittain	X	X	X	X
6. OPPIMISEN, KASVUN JA HYVINVOINNIN TUKI OHR palaverit 2/toimikausi, moniammatilliset palaverit	x	x	x	x
7. OSALLISUUS JA VAIKUTTAMINEN ryhmävasu, tiimisopimus, kyselyt lapsille.	x	x	x	x
8. KODIN JA ESIOPETUKSEN YHTEISTYÖ kysely lukuvuosittain huoltajille (asiakastyytyväisyyskysely)	x	x	x	x
9. OPPIMISYMPÄRISTÖ JA SEN TURVALLISUUS työterveyshuollon tarkastukset, turvallisuus- ja pelastussuunnitelma (riskien ja vaarojen arviointi vuosittain)	sl 2026 työpaikkasel vitys			

6. Lähteet ja liitteet

LIITTEET

Kuhmon koulutuksen arvioinnin vuosikello

LÄHTEET

Perusopetuksen, perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä koulun kerhotoiminnan laatukriteerit. Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012:29.

Lukiokoulutuksen laatustrategia. Opetus- ja kulttuuriministeriä 2022:43. Ulla Soukainen: Laadunhallinta varhaiskasvatuksessa.

Neliapila, opas taiteen perusopetuksen laatutyöhön. OPH 2024.